

مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان
تحقیق پایان‌ی سطح دو (کارشناسی)
مدرسه علمیه: زهرا ی اطهر (سلام الله علیها)
شهرستان: مشهد

عنوان:

زن از دیدگاه امام خمینی (رحمة الله علیه) و شهید مطهری

استاد راهنما:
سرکار محترم زمره طیب زاده

استاد داور:
سرکار خانم نیک

محقق:
سکینه یوروطن

تاریخ دفاع:
تابستان ۸۹

تقدیم

پروردگارا

این تلاش ناچیز تقدیم به تو و آنهایی که در پناه تو پناهنده گانی بزرگند.

تقدیم به

بزرگ بانوی دو عالم زهرا ی اطهر علیها السلام

و موعود امام، حضرت بقیة الله الا عظم علیه السلام

و ارواح پاک مبارزان فقیه و فقیه امام خمینی رحمهم الله

و استاد بزرگوار مرتضی مطهری که حقیقت کلامشان

تا همیشه تاریخ زنده است.

تقدیر و تسکیر

«پاس آنها را که شایسته‌ی سپاسند»

آدمی راجع به خطای هر خطی از نومی آفریند و در باطن او چیزی دیگر، تازه تازه، می فرستد که اول به دوم نمی ماند و دوم به سوم الا که از خویشتن غافل است و خود را نمی شناسد...

«فیما فی»

منت خدای را که عنایت و یاری او بهواره پشیمانم بوده است.

با قدر دانی فراوان و خالصانه از:

همسر کرامیم که صبر و تحمل مرا به نجات نمانده

و پدر و مادر عزیزم که حمایت و پشتیبانی کرم و بهیشتی شان راه رسیدن به هدف را بر من بهوار ساخته است

و پاس فراوان از:

مدیریت محترم مدرسه علمیه زهرای اطهر سلام الله علیها سرکار خانم آشفته و استاد راهنما سرکار خانم طیب زاده که راهنمایی ها و حضور مهربان و سرشار از اندوخته

بایشان همیشه شامل حالم بوده است.

با پاس ویژه از مشاور کرامی خانم آلاء جواهری که صبورانه مراد تدوین این مجموعه یاری رساند و با تسکیر از کادر پژوهشی مدرسه علمیه زهرای اطهر سلام الله علیها

مخصوصا خانم سلمان و تمامی عزیزانی که در این مسیر مایاری نموده اند.

نام: سکینه	نام خانوادگی: پوروطن	استاد راهنما:	مدرسه ی علمیه ی:
		خانم زهرا طیب زاده	زهرا ی اطهر سلام الله علیها
تاریخ دفاع:	تعداد صفحات:	عنوان:	واژگان کلیدی:
تابستان ۸۹	۱۰۱	زن از دیدگاه امام خمینی رحمه الله علیه و شهید مرتضی مطهری	زن ، جایگاه ، حقوق ، امام خمینی ، شهید مرتضی مطهری

چکیده

موضوع این تحقیق «زن از دیدگاه امام خمینی و شهید مطهری» است به گونه ای که نظر هر یک در کنار نظر دیگری تکمیل کننده ی بحث است.

هدف از تحقیق در این زمینه آشنایی با شخصیت و جایگاه حقیقی زن و آشنایی با حقوق و مسائل مربوط به زنان بود و از دیگر اهداف مهم این پژوهش آشنایی هر چه بیشتر با دیدگاههای امام خمینی و شهید مطهری که دو اندیشمند بزرگ جهان اسلام به حساب می آیند بود.

مختصری از محتوای این پژوهش به شرح زیر است:

قرآن کریم احیا کننده ی حقوق زن است و در بینش الهی زن و مرد در انسانیت مساوی اند.

پذیرش اعمال صالح ارتباطی به جنسیت افراد ندارد و زن و مرد لباس یکدیگرند.

حجاب، تحصیل، ازدواج، ارث، نفقه، مهریه و ... از جمله حقوق زن است که حجاب علاوه بر این که یکی از حقوق زن است جزء تکالیف او نیز محسوب می شود و در توضیح باید گفت: حجاب زن نوعی تدبیر ظریفانه ای است که زن برای ارزشمند کردن خود بر می گزیند در مورد تحصیلات، جنسیت نمی تواند علم آموزی را محدود کند چرا که آموختن علم ارتباطی به جنسیت ندارد.

تفاوت‌های زن و مرد ناشی از اختلافات طبیعی و جسمی - روانی آنهاست که این تفاوتها ذره ای از حیثیت انسانی آنها نمی کاهد.

تأثیراتی که زن بر تاریخ و صحنه های مختلف اجتماع و همچنین تأثیراتی که بر تربیت فرزندان می گذارد بسیار چشمگیر است.

با مطالعه ی تاریخ و آثار بزرگان به نمونه هایی از زنان بزرگ بر می خوریم که در جایگاه الگو برای سایر زنان قرار دارند زنانی مانند: خدیجه ی کبری سلام الله علیها که مدافع همسر خود بود و در تمام مراحل یار و غمخوار ایشان بود و همچنین فاطمه ی زهرا سلام الله علیها که الگوی زنان عالم در پاکی و حیا، انفاق، همسرمداری و تربیت فرزندان است.

اما زن با همه ی شأن و حقوقی که برایش ذکر شد در دوره های مختلف مورد ظلم و ستم هایی نیز واقع شده است.

در نگارش و کتابت این تحقیق سعی شد تا از آثار امام و استاد مطهری به صورت منابع اصلی استفاده شود منابعی از قبیل مجموعه ی صحیفه ی نور امام خمینی رحمه الله علیه و کتب نظام حقوق زن در اسلام، مسأله ی حجاب، حماسه ی حسینی، تعلیم و تربیت، داستان راستان و ... از استاد مطهری و همچنین از مقالات و مجلاتی در این زمینه استفاده شد. و نتیجه ای که از این مطالعات به دست آمد این است که زن در آثار این بزرگواران جایگاه و مقام ویژه ای دارد.

روش این تحقیق توصیفی، کتابخانه ای می باشد.

واژگان کلیدی: زن ، جایگاه ، حقوق ، امام خمینی ، شهید مرتضی مطهری.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱
کلیات.....	۳
تعریف و تبیین موضوع.....	۳
اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۳
اهداف و فواید تحقیق.....	۴
پیشینه ی موضوع تحقیق.....	۴
سؤال های تحقیق.....	۶
فرضیه ی تحقیق.....	۶
روش تحقیق.....	۶
ساختار تحقیق.....	۷
واژگان کلیدی تحقیق.....	۷
محدودیت ها، مشکلات و موانع تحقیق.....	۸
زندگی نامه ها.....	۹

فصل اول: جایگاه و حقوق زن در قرآن

شخصیت و مقام زن در قرآن.....	۱۳
حجاب و پوشش.....	۱۵
رابطه ی حجاب و عفاف.....	۱۶

۱۸	زن و علم آموزی
۲۱	تساوی زن و مرد
۲۳	تساوی نه تشابه
۲۵	تفاوت‌های زن و مرد
۲۵	دو گونگی ها
۲۸	حقوق خانوادگی
۲۸	خواستگاری
۲۹	ازدواج
۲۹	ازدواج موقت
۳۰	مهریه
۳۱	مهر در قرآن
۳۲	نفقه
۳۴	ارث
۳۵	ایراد زن‌دقه ی صدر اسلام بر مساله ارث
۳۶	تعدد زوجات
۳۸	طلاق
۴۰	حق طلاق برای زن به صورت تفویضی
۴۱	اسلام و عوامل انصراف از طلاق

فصل دوم: نقش زن در اجتماع

۴۲	نقش زن در تاریخ
۴۵	نقش زن در تاریخ کربلا

نقش زن در انقلاب اسلامی.....	۴۶
زنان و دفاع مقدس.....	۴۸
زن در عرصه اجتماع و سیاست.....	۵۰

فصل سوم: نقش زن در خانواده

پیوند خانوادگی، پیوندی بالاتر از شهوت.....	۵۳
پیامبر صلی الله علیه و آله در خانواده.....	۵۴
خانه ی علی علیه السلام و زهرا سلام الله علیها.....	۵۴
نگاه اسلام به ابعاد زندگی خانوادگی.....	۵۵
اهمیت شرافت مادری.....	۵۶
امام صادق علیه السلام و حق مادر.....	۵۷
مادر و تربیت فرزند.....	۵۹
مربیگری راز ستایش قرآن از مادران.....	۶۱
ارتباط عاطفی و دلبستگی مادر و کودک به یکدیگر.....	۶۲
الگو گیری و تقلید کودک از مادر.....	۶۳
یک نمونه ی اسلامی.....	۶۴
عواقب خشنونت محض یا ناز پروردگی افراطی.....	۶۶
عواقب جدا کردن کودک از دامن مادر.....	۶۶

فصل چهارم: نمونه ای از زنان بزرگ

ولادت حضرت زهرا سلام الله علیها و روز زن.....	۶۸
شخصیت حضرت زهرا سلام الله علیها.....	۶۸

۶۹	الگوی زنان از دید امام.....
۷۰	الگو در انفاق.....
۷۲	توسل و پیامبران به این الگوی بزرگ.....
۷۳	مادر و همسر نمونه.....
۷۳	حضرت خدیجه سلام الله علیها.....
۷۵	حضرت زینب سلام الله علیها.....
۷۶	همسر عمران مادر مریم.....
۷۸	حضرت مریم سلام الله علیها.....
۸۰	مادر موسی علیه السلام.....
۸۲	همسر فرعون (آسیه).....
۸۳	ساره همسر ابراهیم علیه السلام.....

فصل پنجم: مظلومیت زن

۸۴	زن در جاهلیت.....
۸۵	زن در عصر ساسانی.....
۸۷	زن در زمان پهلوی.....
۹۰	آزادی زن در زمان شاه.....
۹۰	زن در غرب.....
۹۵	نتیجه.....
۹۶	پیشنهاد.....
۹۷	فهرست منابع و مآخذ.....